

Aldersregistrering og bestandsvurdering av elg i Søndre Land etter jakta 2019

FAUN RAPPORT R009 | 2020 | Viltforvaltning | Morten Meland, Finn Olav Myhren
& Ole Roer

Oppdragsgiver: Søndre Land kommune og bestandsplanområdene

Foto: Birgith R. Lunden/Faun Naturforvaltning AS

Tittel

Aldersregistrering og bestandsvurdering av elg i Søndre Land etter jakta 2019

Rapportnummer

R009-2020

Forfattere

Morten Meland & Finn Olav Myhren

Årstall

2020

ISBN

978-82-8389-077-8

Tilgjengelighet

Fritt

Oppdragsgiver

Søndre Land kommune, Søndre Land viltlag, Fluberg Vestre driftsplanområde og Fluberg Østre driftsplanområde

Prosjektansvarlig oppdragsgiver

Einar Struksnæs

Prosjektleder i Faun

Morten Meland

Kvalitetssikret av

Ole Roer

Emneord

Aldersanalyse, bestandsvurdering, elg, bestandskondisjon, jaktuttak

Antall sider

19 + vedlegg

Sammendrag

I denne kortrapporten sammenstiller vi jegeropplysninger fra «sett elg» kombinert med alder- og vektdata fra felt elg. Bestandsstørrelsen for elg er estimert ved hjelp av årsklasseanalyser i kombinasjon med sett elg-data. På bakgrunn av dette er det foreslått fremtidig jaktuttak. I siste delkapittel er det gjort en enkel vurdering av elgbestanden og foreløpig måloppnåelse i bestandsplanområdene.

Det ble felt 250 elg i Søndre Land i 2019. Vi mottok komplett alder- og vektdata for 152 av disse.

Vi har beregnet en elgtetthet etter jakta 2019 på 588 elg, tilsvarende en tetthet på 10 elg per 10 000 daa tellende elgareal.

I 2019 var snittalderen for eldre ku og okse i jaktuttaket på hhv. 6,4 og 4,4 år.

Det ble observert 1,6 ku per okse i 2019. Et mer kjønnsbalansert uttak de siste 3-4 årene, har ført til et jevnere kjønnsforhold i stammen.

Kalv- og tvillingraten var på hhv. 0,56 og 1,06 i 2019. Slaktevektene for kalv og ungdyr var på hhv. 67 og 124 kg sist høst.

Vi har skissert et jaktuttak på 270 elg for jaktåret 2020, som etter vår vurdering vil stabilisere bestanden noe under dagens nivå. Følgende minimumsuttak er anbefalt for det enkelte bestandsplanområde: «SLØ» (50), «SLV» (115), «FLV» (60) og «FLØ» (30). Det er forutsatt et uttak på 15 dyr i jaktfelt med direkte tildeling fra kommunen.

Forord

Vi ønsker å rette en takk til Søndre Land kommune v/ Einar Struksnæs, samt bestandsplanområdene for bestilling av bestandsvurderingsrapport etter jakta 2019.

Videre takkes alle jegerne for arbeidet med innsamling av tannmateriale fra felte elg i 2019. Siden 2003 er det samlet inn et betydelig datamateriale, noe som har bidratt til et presist og fyldig beslutningsgrunnlag til bruk i forvaltningen av elg.

I likhet med fjoråret er årets rapport en kortversjon. Det er likevel gjort en vurdering av utviklingen av elgbestanden i de ulike valdene. Som tidligere er betydningen av tetthetsavhengige faktorer som grunnlag for en elgstamme av høy kvalitet hovedfokus og danner grunnlaget for vurderingene som er gjort i rapporten. Vi håper rapporten faller i smak!

Sveio, 24.4.2020

Morten Meland

Innhold

Forord	3
Innledning.....	5
Materiale og metode.....	5
Resultat.....	6
Hovedtall for 2019.....	6
Aldersfordeling.....	6
Utvikling i fellingstall og elgtetthet.....	6
Utvikling med alder	7
Kjønnssforhold.....	8
Bestandskondisjon.....	8
Elgtetthet i valdene.....	9
Konklusjon	10
Litteratur	11
Bestandsplanområdene	12
Søndre Land viltlag Øst (SLØ).....	12
Søndre Land viltlag Vest (SLV).....	14
Fluberg Vestre driftsplanområde (FLV)	16
Fluberg Østre driftsplanområde (FLØ)	18
Vedlegg	20

Innledning

Hjorteviltartene er de økonomisk sett viktigste viltartene våre, både i form av verdier gjennom salg av jakt og kjøtt, men også som en mulig kostnad gjennom trafikkpåkørsler og skadegjørere på skog og innmark. Gjennom sin tilstedeværelse påvirker også hjorteviltet en rekke andre arter i naturen. Kunnskap om elgtetthet, aldersstruktur og produksjonsevne er derfor viktig i dagens forvaltning av hjortevilt.

I denne kortrapporten sammenstiller vi jegeropplysninger fra «sett elg» kombinert med alder- og vektdata fra felt elg. Det er gitt forslag og anbefalinger til jaktuttaket for 2020. Som tidligere er det gjort en vurdering av elgbestanden og jaktuttaket i inneværende planperiode for bestandsplanområdene i kommunen.

Materiale og metode

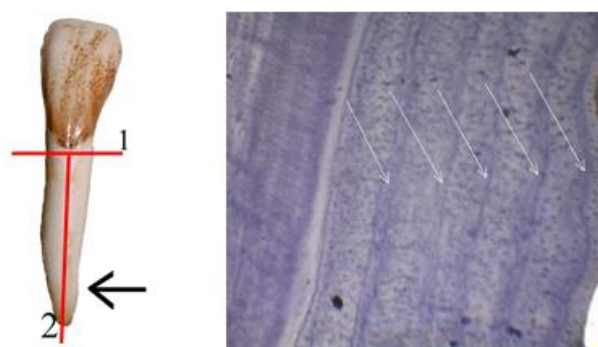
Datagrunnlag

Data fra sett og felt elg er benyttet. Data er hentet fra Hjorteviltregisteret (www.hjorteviltregisteret.no). For enkelte fellingstall er Statistisk sentralbyrå (www.ssb.no) benyttet.

Jegerobservasjoner i jakta er en kostnadseffektiv måte for å overvåke endringer og avdekke trender i hjorteviltbestandene. Evaluering av metodikken har vist at sett dyr indeksene er i stand til å avspeile mellomårsvariasjonen i de ulike bestandsegenskapene, men med varierende presisjon avhengig av art, indeks og område. Høy grad av presisjon på indeksene fra sett elg-data krever imidlertid tilfredsstillende datamengde. Det er anbefalt minimum 500 observasjoner av elg og 1000 jegerdager for at indeksene skal være upåvirket av tilfeldigheter og gjenspeile «virkeligheten» (Solberg m.fl. 2006). På «kommunenivå» tilfredsstiller Søndre Land dette med god margin (4618 rapporterte jegerdagsverk og 992 observasjoner av elg i 2019). Vurderingene blir imidlertid mer usikre på valdnivå (spesielt i Fluberg Øst og Vest), og må derfor tolkes med noe mer forsiktighet.

Aldersregistrering

Alderen til felte elg blir bestemt ved hjelp av tannsnitt. Kalken i de innsamlede tennene blir fjernet ved å sette tennene i 5 % saltsyre (HCl). Det blir så tatt snitt (tykkelse mindre enn 40 tusendels millimeter) på langs av tanna fra nederst på tannrota og ca. 1/3 opp på tannhalsen. Etter skylling i rennende vann, samt en prosess der tannsnittene blir farget, avleses alderen ved hjelp av lupe. Man kan da lese av «årringer» i kalklaget (Figur 1).

Figur 1. Det er området fra rotspissen og ca. 1/3 opp på tannhalsen som benyttes ved aldersregistreringen (venstre bilde). På ferdige fargede snitt kan man lese av «årringer» i kalklaget (høyre bilde). Individet på bildet ble skutt som 6,5-åring (5 årssoner + 1).

Kohortsanalyse

Kohortsanalysen gir oss muligheten til å beregne størrelsen på elgbestanden bakover i tid. Prinsippet er hele tiden det samme; dersom man ser bort fra migrasjon og naturlig dødelighet vil alle elger før eller senere i det aktuelle valdet/kommunen bli skutt. Dersom vi i et område aldersbestemmer alle skutte dyr, vet vi i hvilken periode de har levd og hvor gamle de til enhver tid har vært. Dermed kan vi «rekonstruere» bestanden tilbake i tid, og beregne et minimumsestimat for den faktiske bestanden. Nærmere beskrivelse av metode er beskrevet i faglitteraturen (Gangsei 2013).

Felte elg

Fra 1985 til 2019 er det skutt 8517 elg i Søndre Land kommune, etter tall fra Hjorteviltregisteret og egen database. Faun har gjennomført aldersregistreringer siden 2003 og har alders- og vekttopplysninger for i alt 3014 elg felt i perioden 2003-2019.

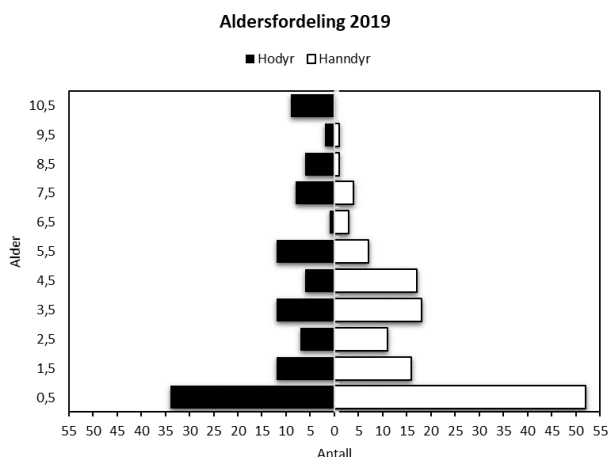
Resultat

Hovedtall for 2019

- 250 felte elg.
- Felte dyr 1,5 år eller eldre kontrollert for alder (n=153) fordelte seg på 10 % 1,5 årige hanndyr (n=16), 8 % 1,5 årige hodyr (n=12), 41 % eldre kyr (n=63) og 41 % eldre okse (n=62) (Figur 2).

Aldersfordeling

- Vi mottok komplett alders- og vektdata for 152 felt elg, inkl. kalv (det manglet oppgitt slaktevekt for dyr i flere aldersgrupper).
- Av dyr 1,5 år eller eldre ble det felt en overvekt av hunndyr (51 %).
- Av hanndyr 2,5 år eller eldre felt i 2019 var 15 % eldre enn 5,5 år.
- Den eldste elgen felt i 2019 var ei enslig ku på 16,5 år med slaktevekt på 190 kg.
- For hanndyr ble det eldste individet aldersbestemt til 9,5 år. Oksen hadde en slaktevekt på 303 kg.

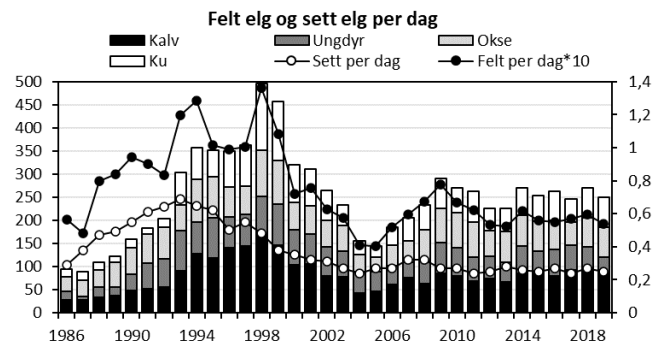
Figur 2. Alderspyramide over aldersbestemte elg fra mottatte tannkonvolutter i Søndre Land i 2019, fordelt på kjønn (x-akse) og aldersklasse (y-akse). Antall kalv hentet fra www.bjorteviltregisteret.no.

Alderspyramiden

Alderspyramiden illustrerer alderssammensetningen i jaktuttaket. Den reelle aldersfordelingen i elgbestanden vil avhenge av avskytningsfokus og jaktseleksjon. Jakttrykket er vanligvis høyest på kategoriene kalv og ungdyr. Hanndyrene er ofte i overvekt i jaktuttaket og «rekker» sjelden å bli gamle. Hodyrene blir i større grad «spart» under jakta og tillates å bli eldre enn hanndyrene.

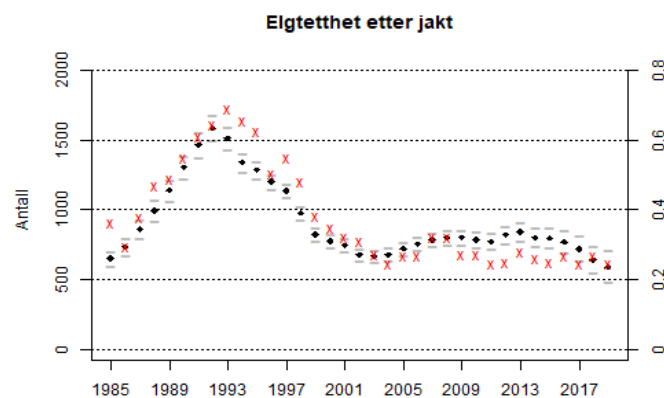
Utvikling i fellingstall og elgtetthet

- Fellingsrekorden skriver seg tilbake til 1998 da det ble felt 496 elg (Figur 3).
- Betydelig variasjon i elgtetthet over tid. Dagens tetthet er om lag på samme nivå som ved siste halvdel av 80-tallet.

Figur 3. Antall felte elg, sett elg per jegerdag, samt felt elg per jegerdag*10 i Søndre Land i perioden 1986-2019.

- Det er beregnet en elgtetthet etter jakta 2019 på 588 elg (Figur 4), tilsvarende en tetthet på 10 elg per 10 000 daa tellende elgareal.
- Vårt estimat tyder på at tettheten av elg har vært svakt synkende etter 2016 (se konklusjon for detaljer).
- Det ble observert 0,25 elg per dag og felt 0,05 elg per dag i løpet av jakta i 2019.

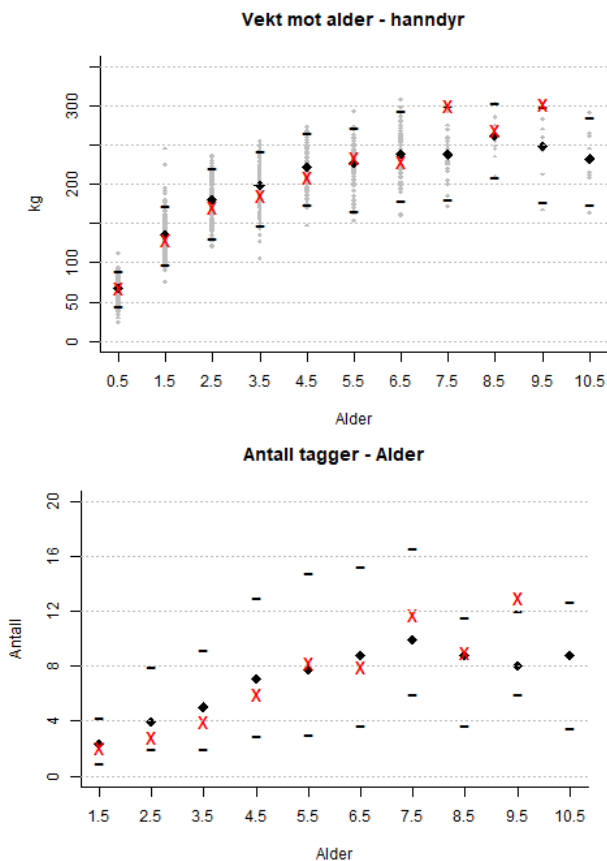

Figur 4. Beregnet elgtetthet (antall elg) etter jakt i Søndre Land i perioden 1985-2019 med svarte ruter (verdier på venstre loddrette akse). Sett per dag med røde kryss (verdier på høyre loddrette akse). 95 % -konfidensintervall for antall elg er vist med grå streker.

Utvikling med alder

Vektutvikling og gevirstørrelse hos okser

- Elgoksene har jevn vekst frem til 7-8 års alder, både med tanke på vekt og antall tagger i geviret (Figur 5 og 6).
- I 2019 var vektene for halvparten av aldersklassene høyere enn snittet for perioden samlet (2003-2019). Dette gjelder årskolv og aldersklassene 5,5, 7,5, 8,5 og 9,5 år. De tre sistnevnte årsklassene utgjøres imidlertid kun av et individ per årsklasse.
- En gjennomsnittlig elgokse i Søndre Land når 200 kg slaktevekt som 3,5 åring.
- I 2019 veide en okse på 6,5 år i snitt 230 kg (n=2) og med et taggantall på 8,0 (n=3).

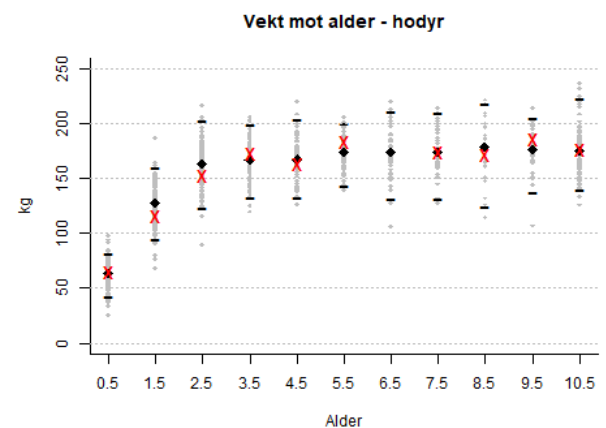
Figur 5 og 6. Gjennomsnittsvekter (n=1511) og gjennomsnittlig antall tagger (n=1091) i forhold til alder for okser skutt i Søndre Land i perioden 2003-2019 med svarte ruter. Svarte streker viser øvre og nedre grense for 95 % konfidensintervall. Enkeltindivid vist med grå punkter og gjennomsnittlig vekt (n=81) og snitt antall tagger (n=76) for okser felt i 2019 vist med røde kryss.

Elgoksen 2019

Den tyngste elgen felt i 2019 var en okse som veide 303 kg og som hadde 13 tagger i geviret. Elgen ble aldersbestemt til 9,5 år.

Vektutvikling hos kyr

- Elgkyrne har kraftig vekst fram til 2,5 års alder, før veksten «flater ut» (Figur 7).
- I 2019 var gjennomsnittet for hokalvene litt over en kg høyere enn snitt for hele perioden (2003-2019).
- Samlet sett var snittet for 6 av 10 årsklasser høyere i 2019 enn gjennomsnittet for perioden 2003-2019.
- Den tyngste kua felt i 2019 veide 223 kg og ble aldersbestemt til 10,5 år.

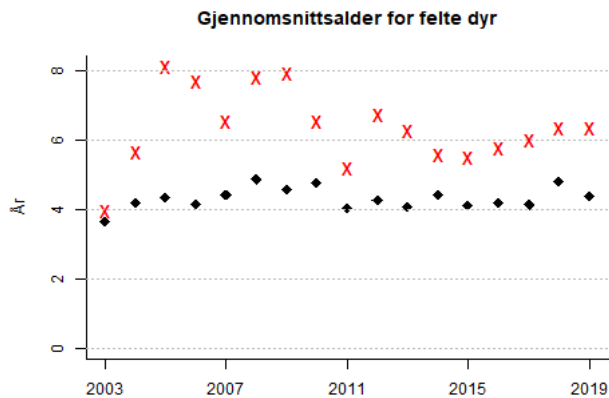
Figur 7. Gjennomsnittsvekter (n=1298) i forhold til alder for kyr skutt i Søndre Land i perioden 2003-2019 med svarte ruter. Svarte streker viser øvre og nedre grense for 95 % konfidensintervall. Enkeltindivid vist med grå punkter og gjennomsnittlig vekt (n=72) for kyr felt i 2019 vist med røde kryss.

Vekt og alder for elgkuene

Kroppsvekt og kondisjon avgjør tidspunkt for kjønnsmodning og reproduksjon. Kvigene må være tilstrekkelig tunge for å bli kjønnsmodne som 1,5-åring og for å produsere kalv som 2,5 åring (Sæther 1993). Det er anslått at åringsskyr må opp i en gjennomsnittlig slaktevekt på om lag 150 kg før omkring 50 % av dem blir kjønnsmodne og potensielt kan produsere kalv ved 2,5 års alder. Kuene er vanligvis høyproduktive fra de er 4-5 år gamle og reproduksjonen avtar når kuene blir rundt 12 år gamle (Garel m.fl. 2009). Tyngre elgkyr innen en aldersgruppe er også mer fruktbare enn lettere kyr i samme aldersgruppe (Rolandsen m.fl. 2010).

Gjennomsnittsalder

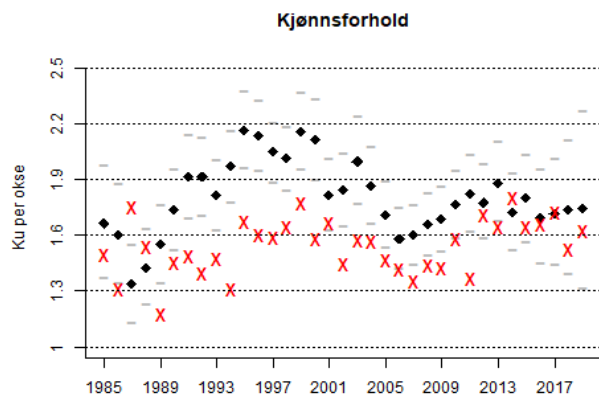
- Snittalderen i jaktuttaket av eldre okse (n=62) og ku (n=63) i 2019 var på hhv. 4,4 og 6,4 år (Figur 8).
- Snittalderen for okser har ligget tilnærmet uforandret i overkant av 4 år i lang tid.
- Det ble felt 9 elgkyr som var 10 år eller eldre i 2019. Snittalderen på disse var 12,5 år.

Figur 8. Gjennomsnittsalder for felte kyr (røde kryss, n=793) og okser (svarte ruter, n=889) minst 2,5 år gamle felt i Søndre Land i perioden 2003-2019.

Kjønnsforhold

- Kjønnsforholdet ifølge sett-elg var på 1,6 ku per okse i 2019. Det estimerte kjønnsforholdet viser en kjønnsfordeling på 1,7 ku per okse etter jakt (Figur 9).
- Et mer kjønnsbalansert uttak de siste 3-4 årene, har ført til et jevnere kjønnsforhold i stammen.

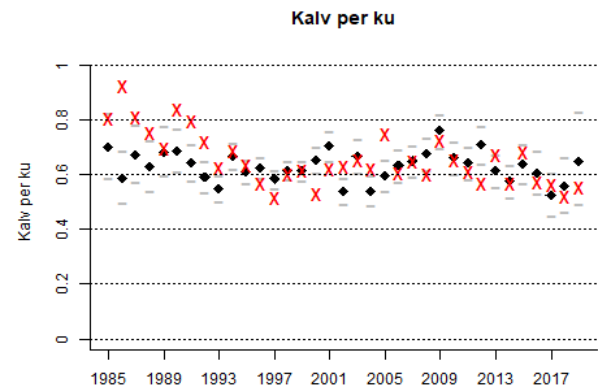

Figur 9. Beregnet kjønnsforhold etter jakt i perioden 1985-2019 med svarte ruter og 95 % konfidensintervall med grå strek. Ku per okse fra sett elg med røde kryss.

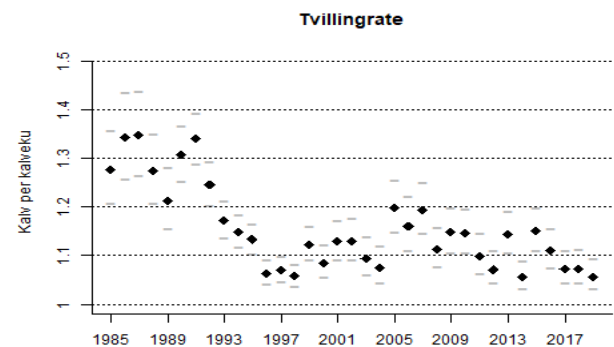
Bestandskondisjon

Kalv- og tvillingrate

- I 2019 ble det observert en kalv- og tvillingrate på hhv. 0,56 og 1,06 (Figur 10 og 11).
- Kalveproduksjonen i 2019 var lavere enn snittet for de siste 5 årene og betydelig under de kommunale målsettingene for elgens produktivitet.

Figur 10. Kalv per ku fra sett elg i Søndre Land i perioden 1985-2019 med røde kryss. Estimert kalverate for jakt i samme periode med svarte ruter. 95% konfidensintervall med grå streker.

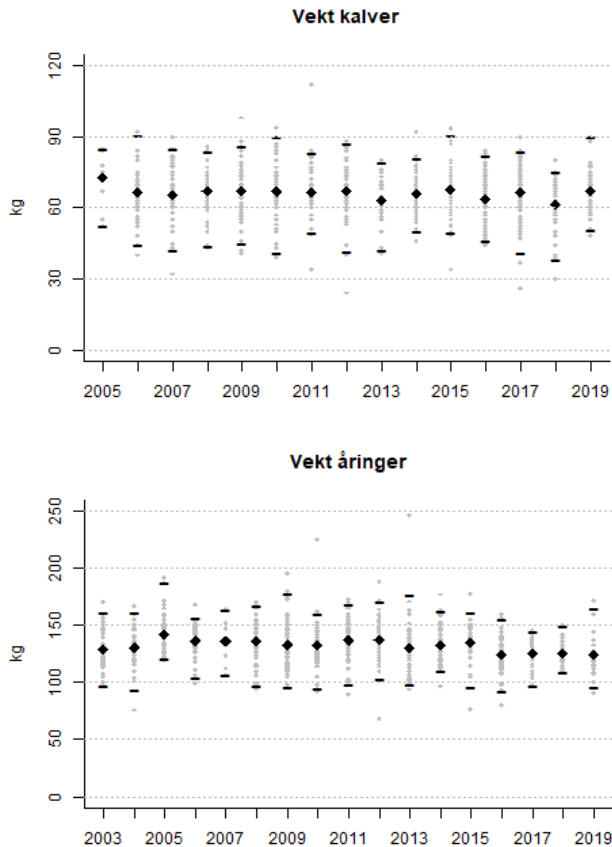
Figur 11. Kalv per kalvku / tvillingrate fra sett elg i Søndre Land i perioden 1985-2019.

Kjønnsforhold

Kjønnsforholdet er vanligvis uttrykt som antall ku sett per okse. Et skeivere kjønnsforhold enn 1:1 gir et større produksjonspotensial i stammen, mens et jevnere kjønnsforhold øker sannsynligheten for at oksene blir eldre. Overvekt av okser i jaktuttaket vil medføre et skeivere kjønnsforhold. Kjønnsforholdet bør tilpasses ønsket avskytningsstrategi og forvaltningsmål. Studier fra Telemark og Hedmark har vist at bedekningskapasiteten trolig ikke er begrensende i elgbestander med et kjønnsforhold med 1,5-2 ku per okse (Milner m.fl. 2012). Dreining mot et svært skjevt kjønnsforhold (>3:1) kan imidlertid medføre uønskede effekter som forsinket kalvetidspunkt (Sæther 2009).

Kalve- og ungdyrvekter

- Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr i 2019 var på hhv. 67 kg (n=45) og 124 kg (n=22) (Figur 12 og 13).
- Som forventet ut ifra lave kalvevekter i 2018, var vektene på ungdyr også lavere enn tidligere i 2019. Kalvevektene i 2019 var imidlertid gode.
- Vi oppfordrer til at flest mulig rapporterer slaktevektene til felte dyr på «tannkonvolutten».

Figur 12 og 13. Gjennomsnittsvikter for kalver (n=785) og ungdyr (n=629) skutt i Søndre Land i perioden 2003/05-2019 med svarte ruter. Svarte streker viser øvre og nedre grense for 95 % konfidensintervall. Slaktevekter for enkeltindivider vist med grå punkt.

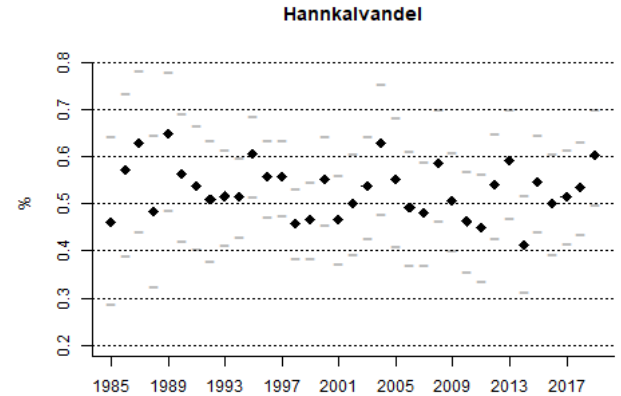
Slaktevekter

Slaktevekter på kalv og ungdyr avhenger i stor grad av tetthetsavhengige faktorer som næringstilgang, og det er bred enighet om at langsiktige endringer i gjennomsnittlige kalv- og ungdyrvekter i hovedsak skyldes redusert mattilbud som følge av økte bestandstettheter (Solberg m.fl. 2006). I tillegg vil klima og valg av avskytingsstrategi være medvirkende faktorer.

Årlige variasjoner i vær og klima vil også påvirke gjennomsnittsvektene til kalv og ungdyr. Generelt virker milde og fuktige somre sammenfallende med høye åringsvekter (Sæther 1985).

Hannkalvandel

- I 2019 ble det felt 60 % hannkalv, mot 54 % hannkalv i uttaket året før (Figur 14).
- For femte år på rad har hannkalv vært i overvekt i uttaket.

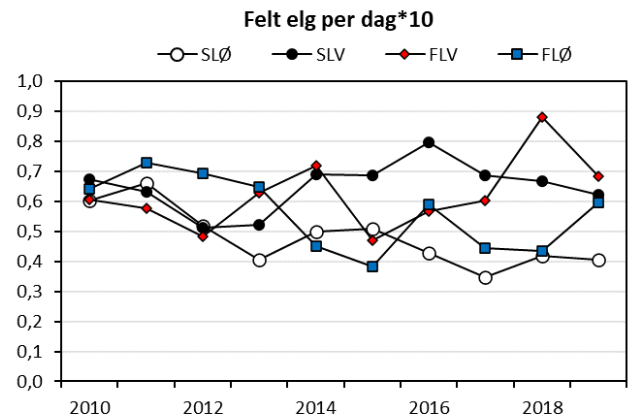
Figur 14. Andel hannkalv blant de skuttede kalvene i Søndre Land i perioden 1985-2019. 95 % konfidensintervall med grå streker.

Hannkalvandel

I en bestand med god kondisjon blir det normalt født en liten overvekt av hannkalv. En høy andel hannkalv er derfor positivt. Hannkalvandelen i norske elgbestander har avtatt over tid parallelt med økende elgtettheter (Bjørneraas 2009).

Elgtetthet i valdene

- Antall felt elg per jegerdag er et uttrykk på endring i bestandsstørrelsen (Figur 15). Indeksen kan påvirkes av endringer i jaktpress og kvoter mellom år.
- Det er felt flest elg per dag over tid i FLV og SLV. Motsatt er det felt færrest elg over tid i SLØ. Utviklingen synes å sammenfalle med tettheten av elg i bestandsplanområdene.

Figur 15. Felt elg per jegerdag multiplisert med 10 i bestandsplanområdene i Søndre Land i perioden 2010-2019.

Konklusjon

Vi har beregnet en elgtetthet etter jakta 2019 på 588 elg, tilsvarende en tetthet på 10 elg per 10 000 daa tellende elgareal. På bakgrunn av tolkning av sett elg-data har vi i våre beregninger lagt til grunn at sett elg per dag økte med 10 % i både 2018 og 2019, som følge av overgang til ny instruks. Som tidligere er det tatt høyde for at dødelighetsraten har vært høyere i år der elgtettheten har vært betydelig høyere. For de siste årene er naturlig dødelighetsrate satt til 5 %. Basert på flere merkeprosjekt vet en imidlertid at den årlige naturlige dødelighetsraten hos elg kan variere mellom områder og år normalt mellom 2,5 - 10 %. Sett i lys av forholdsvis få elgpåkjørsler og rapportert fallvilt i kommunen i senere år (3 trafikkdrept elg og 1 fallvilt i 2018/19) holder vi fast ved at en naturlig dødelighet på 5 % er det mest sannsynlige i «dagens» bestand.

Estimatet vårt etter jakta 2019 er som forventet sett i lys av et uttak på 250 elg sist høst. I fjorårets rapport anbefalte vi et uttak på 300 dyr i 2019, som etter den gangs estimat skulle gi en elgtetthet på 528 elg etter jakt 2019. Som følge av at det ble felt 50 færre dyr i 2019 enn anbefalt, er estimatet vårt på 588 elg etter jakt 2019 som forventet.

Med mål om å stabilisere bestanden ned mot en vinterbestand på under 500 elg på kort sikt, har vi for jaktåret 2020 foreslått et uttak på minimum 270 elg (Tabell 1). Det er tatt høyde for et uttak på 255 dyr i bestandsplanområdene og et uttak på 15 dyr i jaktfelt med direkte tildeling fra kommunen. Det synes være rom for å holde fast ved et uttak med svak overvekt av hodyr. I påvente av nye beiteundersøkelser i kommunen ved utgangen av bestandsplanperioden, fremstår en vinterbestand av elg (etter jakt) ned mot

500 elg som tilrådelig. Anbefalingen er gitt ut ifra et ønske om å oppnå en sunnere og mer produktiv elgbestand.

Beregnet bestandsstørrelsen etter jakt 2020 er heftet med usikkerhet, og vil i tillegg til jaktuttaket avhenge av kalverate/kalveproduksjon og naturlig dødelighet. For eksempel kan klimatiske forhold som temperatur og nedbørsmengde gjennom våren og forsommeren være betydningsfull for kalveproduksjonen det enkelte år. Ved forventet kalveproduksjon (0,65 kalv per ku før jakt i 2020) vil et uttak på 270 elg i 2020 gi en tetthet etter jakt på 502 elg. Motsatt vil en lav kalveproduksjon (0,5 kalv per ku før jakt) følgelig redusere elgbestanden mer enn antatt (453 elg etter jakt). Sistnevnte synes imidlertid som usannsynlig lav produksjon. Det samme mønsteret vil gjelde for naturlig dødelighet; en lavere naturlig dødelighet enn antatt vil på sikt gi bestandsvekst, mens en høyere dødelighet vil gi bestandsreduksjon. Det er dermed viktig å gjøre vurderinger av disse forholdene fra år til år.

Det synes fortsatt å være variasjon i elgtetthet mellom bestandsplanområdene, der Fluberg Vest utpeker seg med den høyeste elgtettheten. Vår anbefaling til uttak fra fjorårets rapport ble i stor grad fulgt opp i «SLØ» og «FLØ», men i mindre grad i «SLV» og «FLV». I sistnevnte ble det felt merkbart færre elg enn anbefalt og vi har av denne grunn anbefalt «FLV» å «holde trykket oppe» i 2020. **Følgende minimumsuttak er anbefalt for 2020: «SLØ» (50), «SLV» (115), «FLV» (60) og «FLØ» (30).** For mer detaljerte vurderinger av valdene vises det til kapittelet «Bestandsplanområdene».

Tabell 1: Beregninger for antall elg fra og med før jakt 2019 til etter jakt 2020. Forutsetningene er 5 % naturlig dødelighet og 0,65 kalv per ku før jakt. Det er lagt til grunn en hannkalvandel på 55 % (snittverdier siste 3 år).

	Før jakt 2019	Jaktuttak 2019	Etter jakt 2019	Før jakt 2020	Jaktuttak 2020	Etter jakt 2020
Kalver	233	86	147	213	90	123
Kyr	362	83	279	328	100	228
Okser	243	81	162	231	80	151
Sum	838	250	588	772	270	502
Kalv per ku	0,64		0,53	0,65		0,54
Ku per okse	1,49		1,72	1,42		1,51

Litteratur

- Bjørneraas, K et.al. 2009. Large-scale spatiotemporal variation in calf sex ratio in moose (*Alces alces*): an effect of density-dependent decrease in maternal condition? *Canadian Journal of Zoology* 87: 346-355.
- Gangsei, L.E. 2013. A Bayesian method for estimating moose (*Alces alces*) population size based on hunter observations and killed at age data. Master Thesis 2013. Norwegian University of Life Sciences
- Garel, M et.al. 2009. Age, size and spatiotemporal variation in ovulation patterns of a seasonal breeder, the Norwegian moose (*Alces alces*). *American Naturalist* 173: 89-104.
- Milner, J.M, Storaas, T., Beest, F.M.v, Lien, G. 2012. Sluttrapport for Elgføringsprosjektet. Høgskolen i Hedmark. 89s.
- Rolandsen, C.M, Solberg, E.J., Bjørneraas, K., Heim, M., Van Moorter, B., Herfindal, I., Garel, M., Pedersen, P. H., Sæther, B. E., Lykkja, O.N., Os, Ø. 2010. Elgundersøkelsene i Nord-Trøndelag, Bindal og Rissa 2005-2010. Sluttrapport. NINA rapport 588. 142 s.
- Solberg, E. J., Rolandsen, C. M., Heim, M., Grøtan, V., Garel, M., Sæther, B.-E., Nilsen, E. B., Austrheim, G., Herfindal, I. 2006. Elgen i Norge sett med jegerøyne. En analyse av jakt-materialet fra overvåknings-programmet for elg og det samlede sett elg-materialet for perioden 1966-2004. NINA Rapport 125.
- Solberg, E. J., Rolandsen, C. M., Herfindal, I. & Heim, M. 2007. Hjortevilt og trafikk i Norge: En analyse av hjorteviltrelaterte trafikk- ulykker i perioden 1970-2007. NINA rapport 463. Norsk Institutt for Naturforskning
- Solberg, E. J., Veiberg, V., Rolandsen, C. M., Ueno, M., Nilsen, E. B., Gangsei, L. E., Stenbrenden, M. & Libjå, L. E. 2014. Sett elg- og sett hjort-overvåkingen: Styrker og forbedringspotensial. – NINA Rapport 1043. 103 s.
- Sæther, B.E. 1985. Annual variation in carcass weight of Norwegian moose in relation to climate along a latitudinal gradient. *Journal of Wildlife Management* 49:977-983.
- Sæther, B.E. et.al. 1993. Ecological correlates of individual variation in age at maturity in female moose (*Alces alces*): the effects of enviromental variability. *Journal of Animal Ecology* 62: 482-489
- Sæther, B.E. mfl. 2009. Effekter av rettet avskyting på elgbestanden på Vega. NINA fagrapport

Bestandsplanområdene

Søndre Land viltlag øst (SLØ)

2019	
Antall jegerdager	1131
Antall elgobservasjoner	183

Bestandsutvikling

Det ble felt 46 elg i 2019, samme uttak som året før. Fordelingen var 19 kalver 15 okser og 12 kyr (Figur «SLØ» øvre venstre figur). Det ble felt 1 okse og 3 kyr mindre enn planlagt minimumsutttak fra gjeldene avskytningsplan.

Utviklingen i sett og felt elg per dag, tyder på stabil elgtetthet. I 2019 ble det sett 0,20 elg per jegerdag, og det ble felt 0,04 elg per jegerdag (Figur «SLØ», øvre venstre figur).

Jaktpress

Jaktpresset i 2019, målt etter andelen skutte av sette dyr steg noe for kyr og kalver, mens det sank med 3% for okser fra 2018. I 2019 var jaktpresset på okse, ku og kalv på hhv. 22, 13 og 35 % (Figur «SLØ», midtre høyre del).

Kjønnsforhold

Over tid har kjønnsforholdet vist store årlige variasjoner. Trenden viser likevel en forholdsvis stabil utvikling, med et gjennomsnitt på 1,7 ku per okse i siste treårs- periode. I 2019 ble det observert 1,5 ku per okse, en nedgang fra 1,8 ku per okse i 2018 (Figur «SLØ», midtre venstre del).

Bestandskondisjon

I 2019 var kalve- og tvillingraten på hhv. 0,62 og 1,10 (Figur «SLØ», nedre venstre delfigur).

Slaktevektene var for kalv og ungdyr var på hhv. 65 og 130 kg (Figur «SLØ», nedre høyre delfigur).

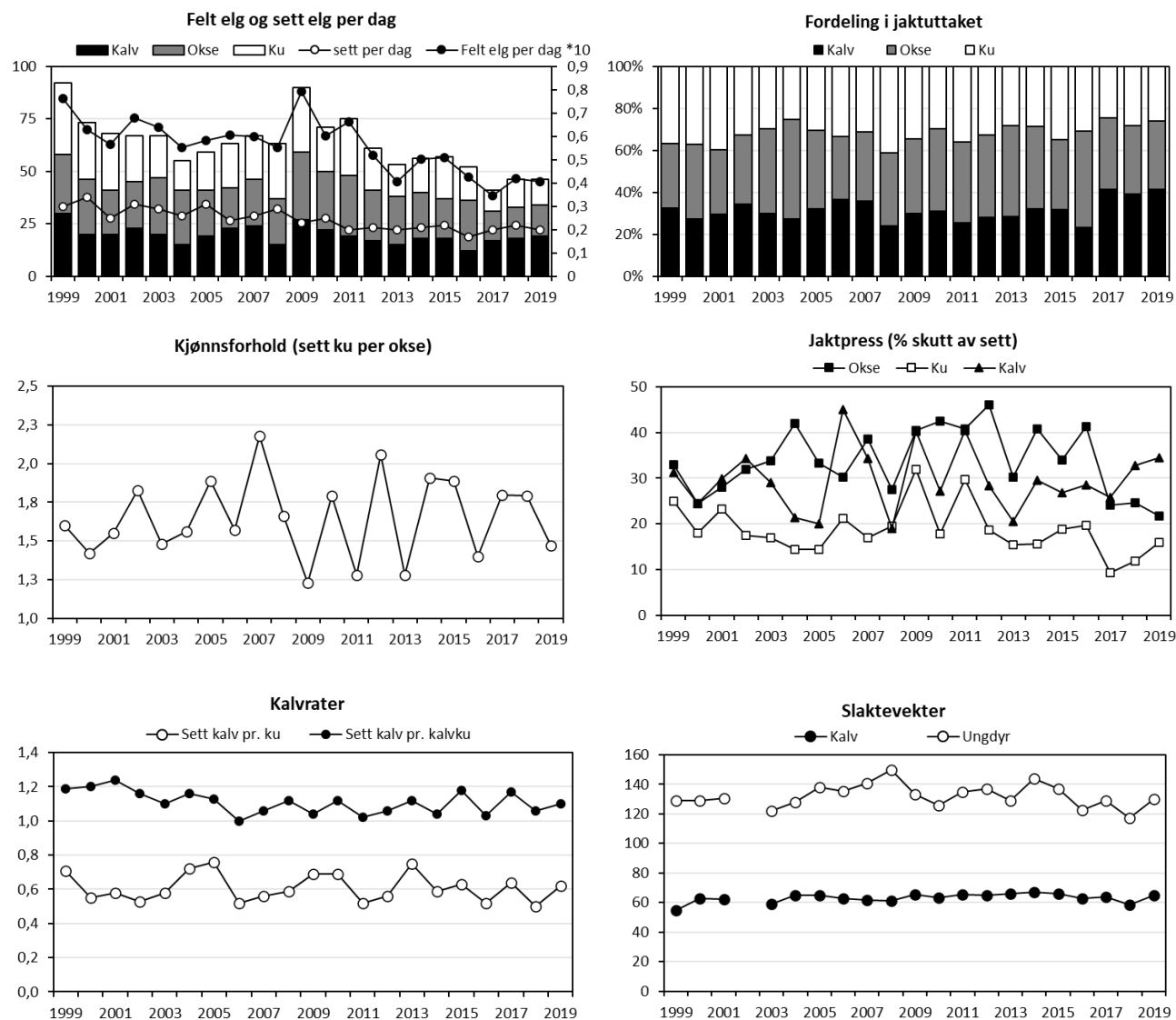
Snittvektene for kalv og ungdyr i siste treårsperiode var hhv. 62 og 126 kg. De lave vektene for kalv og ungdyr i 2018, er med på å dra gjennomsnittet for de siste tre årene. Vektene for både kalv og ungdyr økte med hhv. 7 og 12 kg fra 2018 til 2019.

Anbefaling

Utviklingen i elgtetthet og fellingstall har i stor grad vært stabil i SLØ over tid. For å øke okseandelen til fastsatt mål i bestandsplanperioden anbefales et maksimumsutttak av kyr i 2020. Et totalt uttak på minimum 50 elg fremstår som fornuftig for kommende høst.

Tabell SLØ: Avskytningsplan for perioden 2017-2021. Fordelt med minimumstall og maksimumstall for kyr (1,5 år eller eldre), okser (1,5 år eller eldre) og kalver.

År	Ku		Okse		Kalv		Sum	
	Minst	Maks	Minst	Maks	Minst	Maks	Minst	Maks
2017	15	22	16	22	16	22	47	66
2018	15	22	16	22	16	22	47	66
2019	15	22	16	22	16	22	47	66
2020	14	22	14	22	14	22	42	66
2021	14	22	14	22	14	22	42	66
Sum	73	110	76	110	76	110	225	330

Figur «SLØ» Felte elg, sett elg per jegerdag, samt felt elg per dag*10 (øvre venstre delfigur), felte elg fordelt på alder og kjønn (øvre høyre delfigur), sett ku per okse (midtre venstre delfigur), jaktpress («skutt av sett», midtre høyre delfigur), kalvrater (nedre venstre delfigur), samt gjennomsnittlige slaktevekt for kalv og ungdyr (nederste høyre delfigur) i «SLØ» i perioden 1999-2019. Tall hentet fra www.bjorteviltregisteret.no og Fauns database (slaktevekt).

Søndre Land viltlag vest (SLV)

2019	
Antall jegerdager	1887
Antall elgobservasjoner	361

Bestandsutvikling

Det ble felt 117 elg i jakta 2019 der uttaket fordelte seg på 39 kalv, 38 okser og 40 kyr (Figur «SLV» øvre venstre figur). Det ble felt en kalv og 2 kyr mindre enn planlagt minimumsuttak (Tabell SLV). Det ble felt 13 kalver mindre i 2019 enn i 2018.

Elgtettheten i SLV synes å ha avtatt noe siden fjoråret. Det ble under jakta 2019 sett 0,23 elg per jegerdag og felt 0,06 elg per dag, en reduksjon fra 0,07 felt elg per dag i 2018 (Figur «SLV», øvre venstre figur).

Jaktpress

Jaktpresset i 2019 målt etter andelen skutte av sette dyr var nær uendret for ku, svakt stigende for okse og redusert med 8 % for kalv fra 2018. I 2019 var jaktpresset på okse, ku og kalv på hhv. 35, 21 og 41 % (Figur «SLV», midtre høyre del). Det skal nevnes at jakttrykket på kalv har vært særdeles høyt i de to foregående år.

Kjønnsforhold

Etter flere år med skeivere kjønnsforhold, avtok kjønnsforholdet fra 1,9 ku per okse i 2017 til 1,6 ku per okse i 2018. Årsaken til dette er trolig høyere uttak av kyr enn okser relativt sett de siste årene. Observerte kjønnsforhold i 2019 var 1,8 ku per okse (Figur «SLV», midtre venstre del).

Bestandskondisjon

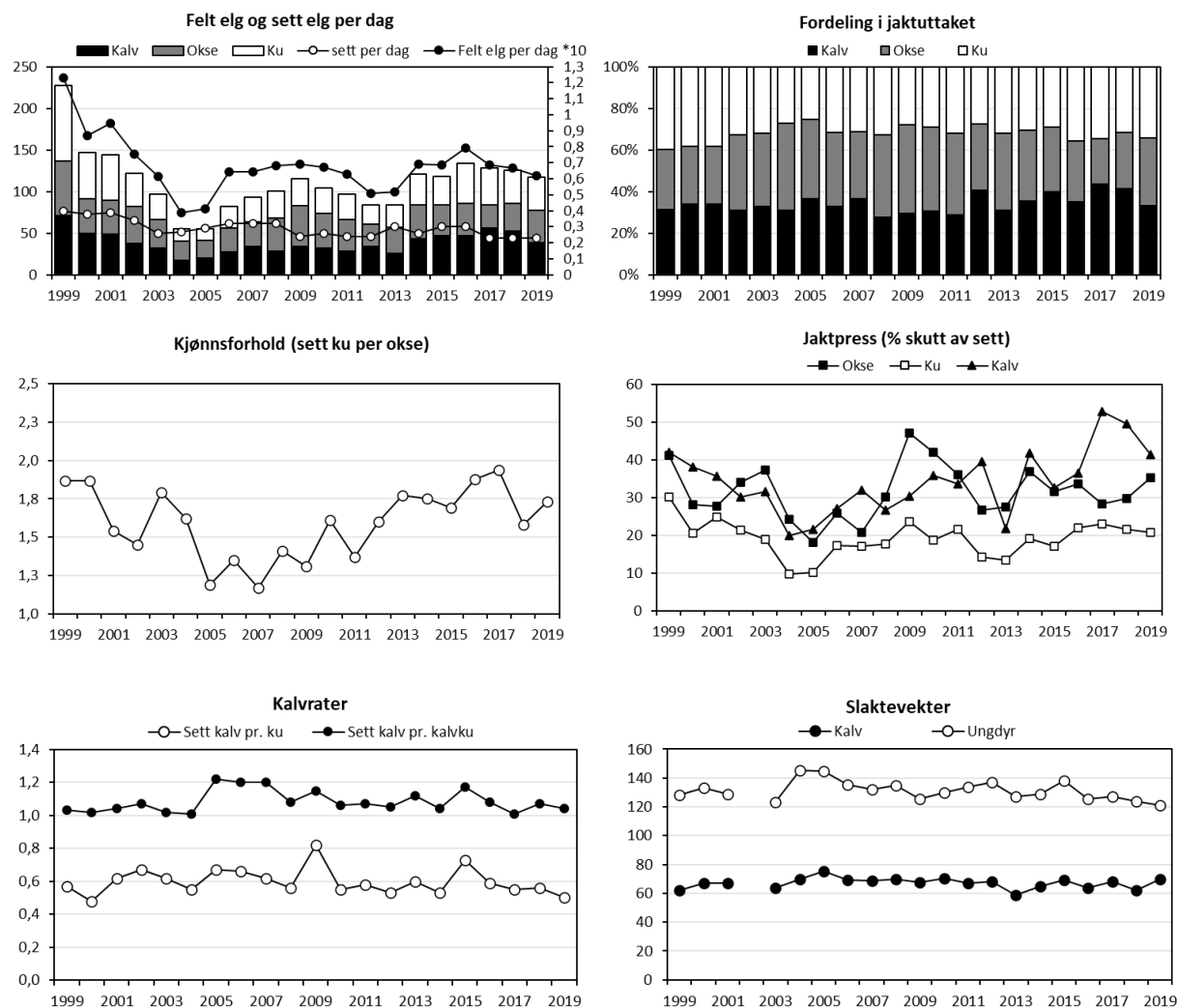
Kalveproduksjonen har tradisjonelt vært lav over tid i SLV. I 2019 var kalve- og tvillingratene på hhv. 0,50 og 1,04 (Figur «SLV», nedre venstre delfigur). Gjennomsnittlige kalve- og ungdyrvekter på hhv. 70 og 121 kg (Figur «SLV», nedre høyre delfigur). For kalv økte snittvektene med 8 kg fra 2018 til 2019.

Anbefaling

Med mål om å stabilisere bestanden på en tetthet noe under dagens nivå, anbefales et uttak på 115 dyr i 2020. Det anbefales å legge opp til «maks-uttak» av hodyr på 40 dyr for å bidra til en nedgang i tetthet, samt med mål om å stabilisere kjønnsforholdet rundt 1,5 ku per okse.

Tabell SLV: Avskyttningsplan for perioden 2017-2021. Fordelt med minimumstall og maksimumstall for kyr (1,5 år eller eldre), okser (1,5 år eller eldre) og kalver.

År	Ku		Okse		Kalv		Sum	
	Minst	Maks	Minst	Maks	Minst	Maks	Minst	Maks
2017	45	50	42	50	43	50	130	150
2018	42	47	38	46	40	47	120	140
2019	42	47	38	46	40	47	120	140
2020	34	40	33	40	33	40	100	120
2021	34	40	33	40	33	40	100	120
Sum	197	224	184	222	189	224	570	670

Figur «SLV» Felte elg, sett elg per jegerdag, samt felt elg per dag*10 (øvre venstre delfigur), felte elg fordelt på alder og kjønn (øvre høyre delfigur), sett ku per okse (midtre venstre delfigur), jaktpress («skutt av sett», midtre høyre delfigur), kalvrater (nederste venstre delfigur), samt gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (nederste høyre delfigur) i «SLV» i perioden 1999-2019. Tall hentet fra www.bjorteviltregisteret.no og Fauns database (slaktevekter).

Fluberg Vestre driftsplanområde (FLV)

2019	
Antall jegerdager	644
Antall elgobservasjoner	177

Bestandsutvikling

I 2019 ble det felt 44 elg i FLV fordelt på 11 kalv, 18 okser og 15 kyr (Figur «FLV» øvre venstre figur). Uttaket var samlet sett like under minimum for 2019 sammenlignet med geldene avskytingsplan.

Utviklingen i tetthetsindeksene tyder på at elgtettheten er nær uendret og vitner om at jaktuttaket i 2019 tilsvarte om lag årlig tilvekst. I 2019 ble det sett 0,34 elg per dag og felt 0,07 elg per dag (Figur «FLV», øvre venstre figur).

Jaktpress

Jaktpresset, målt etter andelen skutte av sette dyr sank for okse og kalv, mens det var tilnærmet uforandret for kyr i 2019 sammenlignet med høsten før. Jaktpresset på okse, ku og kalv var på hhv. 32, 18 og 25 % i 2019 (Figur «FLV», midtre høyre del).

Kjønnsforhold

Etter en periode med relativt stabilt kjønnsforhold på rundt 1,4 ku per okse fra 2015 til 2018, økte observert kjønnsforhold til 1,7 ku per okse i 2019 (Figur «FLV», midtre venstre del). Økningen var ventet ut ifra at hanndyr har vært i overvekt i uttaket over tid. Et begrenset datagrunnlag bidrar til usikkerhet ved store årlige variasjoner i observerte indekser.

Bestandskondisjon

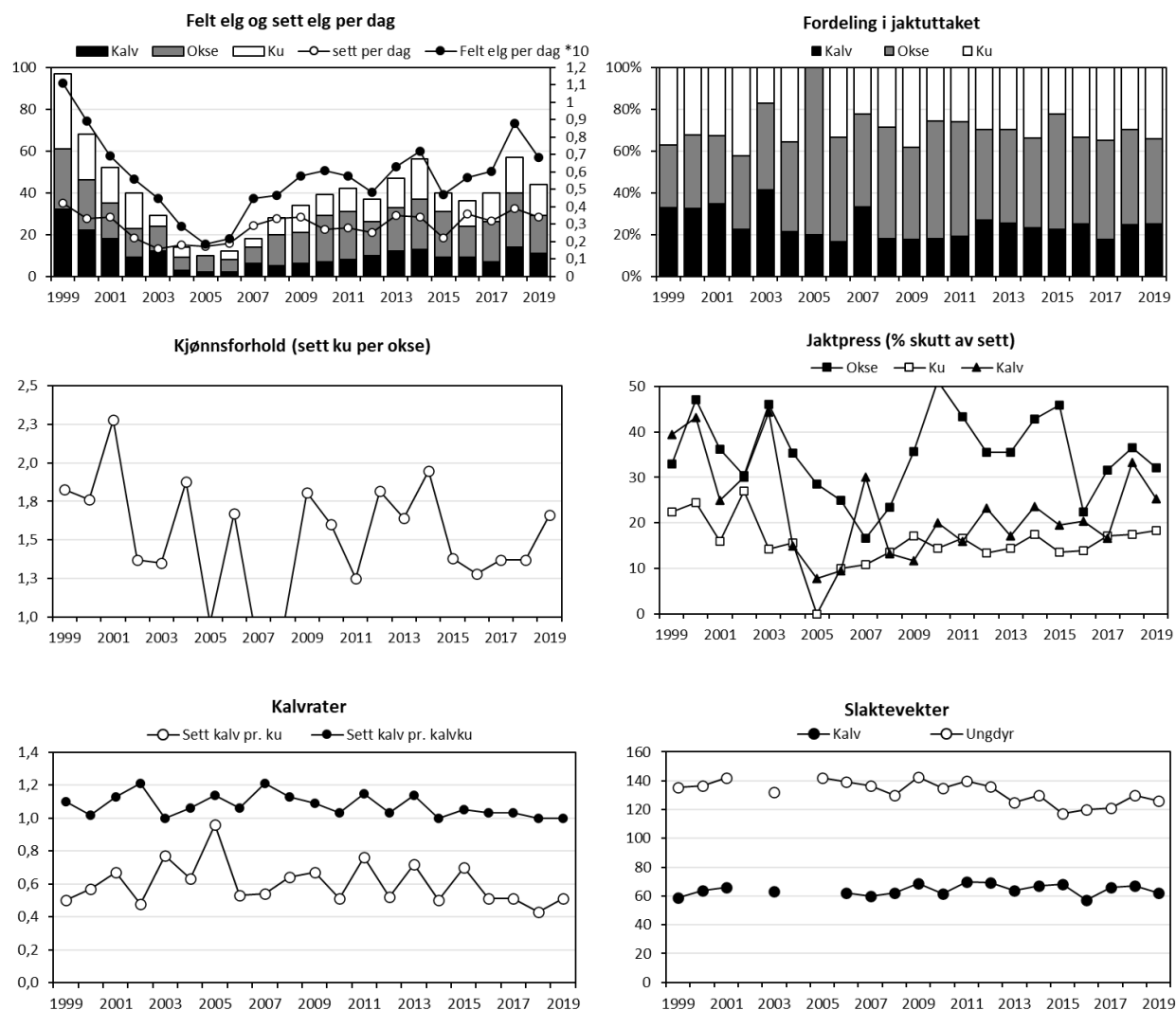
Kalveproduksjonen økte noe i 2019 fra en historisk bunnotering i 2018, men må fremdeles vurderes som lav, med observerte kalv- og tvillingrate på hhv. 0,51 og 1,0 (0 % tvillingkalvandel) i 2019 (Figur «FLV», nedre venstre delfigur). Slaktevektene for kalv og ungdyr har var i 2019 på 62 og 126 kg. (Figur «FLV», nedre høyre delfigur). Det bemerkes at det mangler oppgitt slaktevekt på en del av de felte dyra.

Anbefaling

Etter en relativt høy felling i 2018 på 57 dyr, var uttaket i 2019 betydelig lavere enn anbefalte i forrige rapport. Om denne utviklingen fortsetter vil det etter vår oppfatning være krevende å nå målet om å stabilisere elgtettheten på et noe lavere nivå. Vi anbefaler derfor et jaktuttak på minimum 60 dyr i 2020. Her henstilles det til at uttaket av kyr bør økes opp mot maksimumsuttak. Det synes også å være rom for å felle en høyere andel kalv.

Tabell FLV: Avskytningsplan for perioden 2017-2021. Fordelt med minimumstall og maksimumstall for kyr (1,5 år eller eldre), okser (1,5 år eller eldre) og kalver.

År	Ku		Okse		Kalv		Sum	
	Minst	Maks	Minst	Maks	Minst	Maks	Minst	Maks
2017	17	22	20	25	14	19	51	66
2018	17	22	20	25	14	19	51	66
2019	15	22	18	25	12	19	45	66
2020	13	22	15	25	11	19	39	66
2021	13	22	15	25	11	19	39	66
Sum	75	110	88	125	62	95	225	330

Figur «FLV» Felte elg, sett elg per jegerdag, samt felt elg per dag*10 (øvre venstre delfigur), felte elg fordelt på alder og kjønn (øvre høyre delfigur), sett ku per okse (midtre venstre delfigur), jaktpress («skutt av sett», midtre høyre delfigur), kalvrater (nederste venstre delfigur), samt gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (nederste høyre delfigur) i «FLV» i perioden 1999-2019. Tall hentet fra www.bjorteviltregisteret.no og Fauns database (slaktevekter).

Fluberg Østre driftsplanområde (FLØ)

2019	
Antall jegerdager	453
Antall elgobservasjoner	81

Bestandsutvikling

I løpet av jakta 2019 ble det felt 28 elg hvorav 11 kalv, 8 okser og 9 kyr (Figur «FLØ» øvre venstre figur). Uttaket av ku og okse var marginalt lavere enn planlagt minimumsuttak fra gjeldende avskytingsplan for 2019 (Tabell FLØ).

Sett elg per dag gikk ned fra 0,27 i 2018 til 0,23 i 2019. Økt jaktpress, sett i sammenheng med en svak negativ utviklingstrend for sett per dag-indeksen, kan tyde på at tettheten av elg er svakt synkende (Figur «FLØ», øvre venstre figur). Det må bemerkes at det er betydelig variasjon i sett elg per dag indeksen i jaktfeltene. I de lavereliggende områdene langs Randsfjorden (Sone 1 og 2) observeres det lite elg i løpet av jakta med en sett elg per dag-indeks på hhv. 0,06 og 0,17 i 2019. Dette i sterk kontrast til Sone 3 (0,46 elg per dag i 2019) der tettheten av elg synes å ha holdt seg merkbart høyere over tid.

Jaktpress

Jaktpresset i 2019, målt etter andelen skutte av sette dyr økte for alle kategorier av dyr, og for kalv økte det med 21 %. Jaktpresset på okse, ku og kalv var hhv. 25, 22 og 39 % i 2019 (Figur «FLØ», midtre høyre del).

Kjønnsforhold

Okseandelen synes å ha økt noe de siste årene ettersom kjønnsforholdet har blitt merkbart jevnere i perioden 2016-2019 (Figur «FLØ», midtre venstre del).

Bestandskondisjon

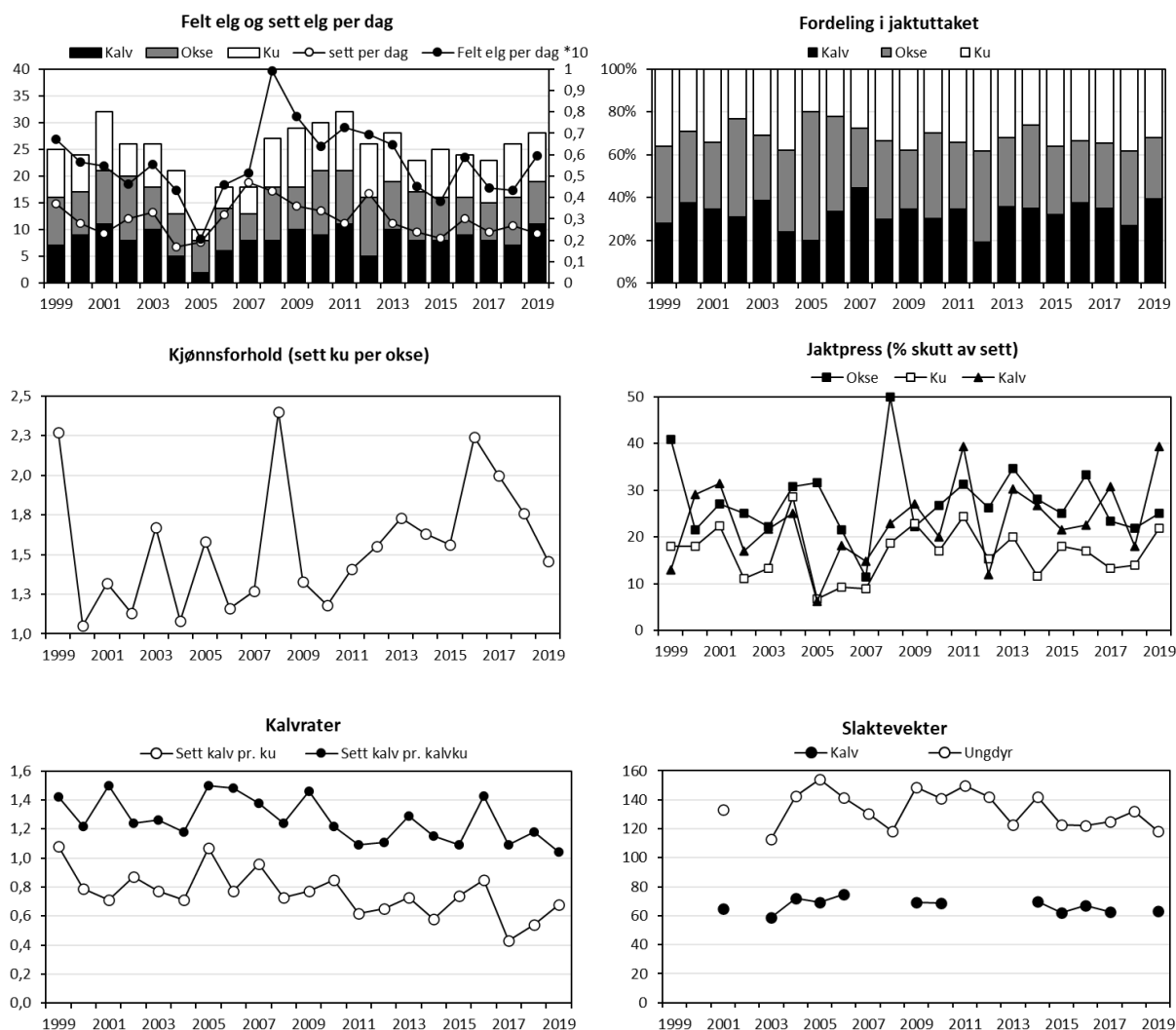
I 2019 var kalv- og tvillingraten på hhv. 0,68 og 1,04 (Figur «FLØ», nedre venstre delfigur). Selv om tvillingraten var lav, var det gledelig å se en betydelig økning i kalveraten, etter to år med lav produksjon. Vi mottok slaktevekter for kun 2 kalv og 2 ungdyr fra 2019. Snittvektene på disse var på hhv. 63 og 119 kg (Figur «FLØ», nedre høyre delfigur).

Anbefaling

Det synes å være rom for et uttak på minimum 30 dyr i 2020, for å oppnå en svak bestandsreduksjon samlet sett. Her bør det tilstrebes et uttak på opp mot «maks» antall hodyr. Dette vil redusere bestanden ytterligere, samtidig som at man vil oppnå en stabilisering av kjønnsforholdet. Vi anbefaler å differensiere uttaket innad i valdet, slik at hoveddelen av uttaket gjennomføres i jaktfeltene der tettheten av elg om høsten er høyest.

Tabell FLØ: Avskytingsplan for perioden 2017-2021. Fordelt med minimumstall og maksimumstall for kyr (1,5 år eller eldre), okser (1,5 år eller eldre) og kalver.

År	Ku		Okse		Kalv		Sum	
	Minst	Maks	Minst	Maks	Minst	Maks	Minst	Maks
2017	10	13	10	13	10	13	30	39
2018	10	13	10	13	10	13	30	39
2019	10	13	10	13	10	13	30	39
2020	8	12	8	12	8	12	24	36
2021	8	12	8	12	8	12	24	36
Sum	46	63	46	63	46	63	138	189

Figur «FLØ» Felte elg, sett elg per jegerdag, samt felt elg per dag (øvre venstre delfigur), felte elg fordelt på alder og kjønn (øvre høyre delfigur), sett ku per okse (midtre venstre delfigur), jaktpress («skutt av sett», midtre høyre delfigur), kalvrater (nedre venstre delfigur), samt gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (nederste høyre delfigur) i «FLØ» i perioden 1999-2019. Tall hentet fra www.hjorteviltregisteret.no og Fauns database (slaktevekter).

Vedlegg

Rådata for: SØNDRE LAND

Fellingsår: 2019

Valdnummer: 0536V0004 Fluberg Vestre

Valdansvarlig: Lars W. Grøholt

Jaktfeltnr: 0536J0043 Septun

Jaktleder: Simen Thingelstad

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
	Hann	27 . 9							0,5		Ikke reg.	Ikke reg.	Fra hvr
	Hann	26 . 9							0,5		Ikke reg.	Ikke reg.	Fra hvr
1	Hann	26 . 9						9	4,5		Ingen	Ingen	
4	Ho	28 . 9				0			1,5		Ingen	Ingen	
5	Hann	29 . 9						2	3,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr: 0536J0044 Nordraak

Jaktleder: Ole Petter Nordraak

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Ho	25 . 9							1,5		Ingen	Ingen	
10	Ho	23 . 10				1			11,5		Ingen	Ingen	
11	Ho	27 . 10			1				7,5		Ingen	Ingen	
12	Hann	27 . 10							0,5		Ingen	Ingen	
2	Hann	25 . 9						4	3,5		Ingen	Ingen	
4	Hann	29 . 9						8	4,5		Ingen	Ingen	
5	Hann	6 . 10						6	4,5		Ingen	Ingen	

6	Hann	6 . 10		9	4,5	Ingen	Ingen
7	Hann	8 . 10		4	2,5	Ingen	Ingen
8	Ho	13 . 10			0,5	Ingen	Ingen
9	Hann	23 . 10			0,5	Ingen	Ingen

Jaktfeltnr:		0536J0045		Grøholt			Jaktleder:			Lars W Grøholdt			
Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Ho	29 . 9				0			5,5		Ingen	Ingen	
2	Hann	1 . 10						7	4,5		Ingen	Ingen	
3	Ho	5 . 10				0			5,5		Ingen	Ingen	
3	Ho	3 . 11				0			3,5		Ingen	Ingen	
4	Hann	6 . 10							1,5		Ingen	Ingen	
5	Ho	12 . 10				0			5,5		Ingen	Ingen	
6	Hann	27 . 10							0,5		Ingen	Ingen	
7	Hann	27 . 10						1	1,5		Ingen	Ingen	
9	Hann	23 . 12						2	3,5		Ingen	Ingen	felt 17.11-19 i følge konvolutt

Jaktfeltnr:		0536J0047		Wilberg				Jaktleder:			Olav Hagenborg		
Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Ho	25 . 9		130	1	1					Ingen	Ingen	Tann ødelagt
2	Hann	25 . 9	55						0,5		Ingen	Ingen	
3	Hann	5 . 10	60						0,5		Ingen	Ingen	
4	Hann	13 . 10	160					4	3,5		Ingen	Ingen	
5	Hann	16 . 10						4	4,5		Ingen	Ingen	
6	Ho	23 . 10		140							Ingen	Ingen	Tann ødelagt

Jaktfeltnr: 0536J0048				Næs jaktlag				Jaktleder:			Olaf Sæthre		
Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	30 . 9	220					4	4,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
2	Hann	5 . 10	164					5	3,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
3	Ho	19 . 10	174		1	0			9,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
4	Ho	26 . 10	186		0	0			3,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
5	Ho	20 . 10	60						0,5		Ikke reg.	Ikke reg.	Fra hvr

Jaktfeltnr:		0536J0049		Bull		Jaktleder:				Marcus Chr. Bull			
Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	27 . 9	209					8	3,5		Ingen	Ingen	4+4
2	Ho	5 . 10	108		0				1,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr:		0536J0050		Viker				Jaktleder:			Bjôen Nystuen		
Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
	Ho	7 . 12	144		0				1,5		Ikke reg.	Ikke reg.	Fra hvr
	Hann	13 . 12	71						0,5		Ikke reg.	Ikke reg.	Fra hvr
	Ho	13 . 12	169		1	1					Ikke reg.	Ikke reg.	Fra hvr

Jaktfeltnr:		0536J0051		Grevsjølia				Jaktleder:			Morten Holy		
Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	25 . 9	65						0,5		Ingen	Ingen	
2	Ho	25 . 9	182		1	1			7,5		Ingen	Ingen	
3	Ho	25 . 9	62						0,5		Ingen	Ingen	
4	Ho	3 . 10	151			0			7,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr:		0536J0054		Eriksen			Jaktleder:		Haakon Eriksen Haraldsrud				
Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	19 . 10	220				1	12	5,5		Ingen	Ingen	

Valdnummer: 0536V0013 Fluberg Østre**Valdansvarlig:** Jan Erik Nordeng**Jaktfeltnr:** 0536J0036 FLØ 01, Fluberg/Iversen **Jaktleder:** Jan Haug

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
	Hann	. 10							0,5		Ikke reg.	Ikke reg.	Fra hvr
	Hann	. 10							0,5		Ikke reg.	Ikke reg.	Fra hvr
1	Hann	. 9						5	3,5		Ingen	Ingen	
2	Ho	. 10				0			3,5		Ingen	Ingen	
3	Ho	. 10				0			4,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr: 0536J0037 FLØ O2, Odnes/Fredriksen **Jaktleder:** Knut Høitomt

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
	Ho	. 10							0,5		Ikke reg.	Ikke reg.	Fra hvr
	Hann	. 11							0,5		Ikke reg.	Ikke reg.	Fra hvr
	Hann	. 10							0,5		Ikke reg.	Ikke reg.	Fra hvr
1	Hann	. 10	222					4	4,5		Ingen	Ingen	
3	Ho	. 10	138						2,5		Ingen	Ingen	Kryssa som ungdyr
4	Ho	. 10	180		1	2			4,5		Ingen	Ingen	Kalven felt samtidig
5	Hann	. 10	175					3	4,5		Ingen	Ingen	
6	Ho	. 10	152						2,5		Ingen	Ingen	
7	Ho	. 11	169			0			3,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr:		0536J0038				FLØ 03, Bergarda		Jaktleder:		Øystein Stokke			
Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
	Ho	. 10							0,5		Ikke reg.	Ikke reg.	Fra hvr
	Ho	. 10							0,5		Ikke reg.	Ikke reg.	Fra hvr
	Hann	. 10							0,5		Ikke reg.	Ikke reg.	Fra hvr
	Ho	. 10							0,5		Ikke reg.	Ikke reg.	Fra hvr
1	Ho	. 9	109						1,5		Ingen	Ingen	
10	Ho	. 10				0			5,5		Ingen	Ingen	
5	Hann	. 10					1	8	6,5		Ingen	Ingen	
6	Hann	. 10	128					1	1,5		Ingen	Ingen	
7	Ho	. 10				0			8,5		Ingen	Ingen	
8	Hann	. 10	220					10	5,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr:		0536J0041				Landåsbygda Grunneierlag		Jaktleder:		Herman Hagen			
Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
	Ho	. 9	51						0,5		Ikke reg.	Ikke reg.	Fra hvr
	Hann	. 9	75						0,5		Ikke reg.	Ikke reg.	Fra hvr
2	Hann	. 9	220					6	5,5		Ingen	Ingen	3+3

Valdnummer: 0536V0015 **SøndreLand Viltlag Øst** **Valdansvarlig:** Paul Flatlien

Jaktfeltnr:				Sone 2B				Jaktleder:				Anders B Eid		
Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad	
1	Ho	15 . 10	205			1			7,5		Ingen	Ingen		
1	Hann	4 . 10	120					2	1,5		Ingen	Få		
3	Ho	11 . 10	176			1			7,5		Ingen	Ingen		

Jaktfeltnr:				Sone 1				Jaktleder:				Kenneth Bakkeli		
Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad	
1	Hann	2 . 10	172					4	1,5		Ingen	Ingen	Høy vekt i forhold til alder	
2	Hann	4 . 10	208					3	2,5		Ingen	Ingen	Høy vekt i forhold til alder	
3	Ho	6 . 10	74						0,5		Ingen	Ingen		
4	Ho	9 . 10	68						0,5		Ingen	Ingen		
5	Ho	17 . 10	206			0			5,5		Ingen	Ingen		
6	Ho	2 . 11	69						0,5		Ingen	Ingen		

Jaktfeltnr:				Sone 2				Jaktleder:				Knut Arild Fjellheim		
Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad	
1	Hann	26 . 9	190					4	3,5		Ingen	Ingen		
2	Hann	12 . 10	68						0,5		Ingen	Ingen		
3	Hann	2 . 11	59						0,5		Ingen	Ingen		

Jaktfeltnr: 0536J0005 **Sone 3** **Jaktleder:** Finn Øksne

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	12 . 10	119					2	1,5		Ingen	Ingen	
2	Ho	20 . 10	164			0			7,5		Ingen	Ingen	
3	Ho	22 . 10	167		1	0			3,5		Få	Ingen	

Jaktfeltnr: 0536J0006 Sone 4 **Jaktleder:** Jan Arne Sandsengen

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
	Hann	26 . 9	220					6	3,5		Ingen	Ingen	
2	Ho	13 . 10	160			0			2,5		Ingen	Ingen	Kryssa som ungdyr
3	Ho	19 . 10	150		1				8,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr: 0536J0008 Sone 6 **Jaktleder:** Jørn Erik Sand

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	26 . 9	255					9	5,5		Ingen	Ingen	
2	Hann	26 . 9	192					1	2,5		Ingen	Ingen	
3	Hann	30 . 9	73						0,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
4	Hann	12 . 10	67						0,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
5	Hann	27 . 10	51						0,5		Ingen	Ingen	
6	Ho	27 . 10	168			1			8,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr:		0536J0009		Sone 7				Jaktleder:			Erik Bakken		
Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Ho	26 . 9	79						0,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
2	Ho	27 . 9	174		1	0			7,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
3	Hann	12 . 10	176					2	2,5		Ikke reg.	Ikke reg.	

Jaktfeltnr:		0536J0010		Sone 8A				Jaktleder:			Hans Olav Søreng		
Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	27 . 9	65						0,5		Ikke reg.	Få	
2	Ho	27 . 9	146		1				11,5		Ikke reg.	Få	
3	Hann	28 . 9	140					2	2,5		Ikke reg.	Få	
4	Ho	2 . 10	65						0,5		Ikke reg.	Få	
5	Hann	11 . 10	160					2	1,5		Ikke reg.	Ikke reg.	Mangler tenner

Jaktfeltnr:		0536J0012		Sone 9				Jaktleder:			Nils Sand		
Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	29 . 9		180				4	4,5		Ingen	Få	
2	Hann	29 . 9		55					0,5		Ikke reg.	Få	
3	Ho	26 . 10	58						0,5		Ikke reg.	Ikke reg.	

Jaktfeltnr:		0536J0013		Sone 10		Jaktleder:		Iver Øksne					
Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	25 . 9	108						1,5		Ingen	Ingen	
2	Hann	29 . 9	67						0,5		Ingen	Ingen	
3	Hann	1 . 10	220					4	5,5		Ingen	Ingen	
4	Ho	25 . 10	134			0			14,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr:		0536J0014		Sone 11A		Jaktleder:		Endre Granum					
Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	25 . 9		57					0,5		Ingen	Ingen	
2	Ho	25 . 9		180	1	1			4,5		Ingen	Ingen	
3	Hann	26 . 9	231				1	10	4,5		Ingen	Ingen	
4	Ho	28 . 9	48						0,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr:		0536J0033		Hov og Lausgarda		Jaktleder:		Finn Moskogen					
Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Ho	29 . 9	100			0			1,5		Ikke reg.	Ikke reg.	

Valdnummer: 0536V0016 **Søndre Land Viltlag Vest** **Valdansvarlig:** Paul Flatlien

Jaktfeltnr:		0536J0015		Sone 12		Jaktleder:		Paul Flatlien					
Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	29 . 9	230					7	6,5		Ingen	Ingen	
2	Hann	1 . 10	90						0,5		Ingen	Ingen	
3	Hann	2 . 10	71						0,5		Ingen	Ingen	
4	Ho	4 . 10	172		1	0			5,5		Ingen	Ingen	
5	Hann	11 . 10	172					3	3,5		Ingen	Ingen	
6	Ho	11 . 10	67						0,5		Ingen	Ingen	
7	Hann	18 . 10	88						0,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
8	Ho	30 . 10	180		1	0			5,5		Ikke reg.	Ikke reg.	

Jaktfeltnr:		0536J0016		Sone 13		Jaktleder:		Gudbrand Engeli					
Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	25 . 9	72						0,5		Ingen	Ingen	
2	Ho	25 . 9	180			1			5,5		Ingen	Ingen	
3	Hann	26 . 9	209					3	4,5		Ingen	Ingen	
4	Ho	28 . 9	174			0			3,5		Ingen	Ingen	
5	Hann	30 . 9	72						0,5		Ingen	Ingen	
6	Hann	30 . 9	164					2	2,5		Ingen	Ingen	
7	Hann	2 . 10	242					5	4,5		Ingen	Ingen	
8	Ho	10 . 10	115			0			1,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr:		0536J0017		Sone 14			Jaktleder:			Bjørn Knutsen			
Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Ho	25 . 9	197		1	1			8,5		Ingen	Ingen	
2	Ho	25 . 9	57						0,5		Ingen	Ingen	
3	Ho	27 . 9	192			0			3,5		Ingen	Ingen	
4	Ho	27 . 9	67						0,5		Ingen	Ingen	
5	Hann	5 . 10	185					4	2,5		Ingen	Få	
6	Ho	6 . 10	145			0			2,5		Ingen	Ingen	
7	Hann	6 . 10	176					2	3,5		Ingen	Ingen	
8	Ho	12 . 10	197		1	0			5,5		Ingen	Ingen	
9	Hann	13 . 10	137					2	1,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr:		0536J0018		Sone 15			Jaktleder:			Lars Holst			
Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Ho	26 . 9	198			0			10,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
2	Ho	26 . 9	133			0			1,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
3	Ho	29 . 9	138			0			2,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
4	Hann	4 . 10	65						0,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
5	Hann	6 . 10	180				1	7	2,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
6	Hann	20 . 10	165				1	4	3,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
7	Hann	30 . 10	230					9	6,5		Ikke reg.	Ikke reg.	

Jaktfeltnr:		0536J0019		Sone 16A				Jaktleder:			Gudbrand Skude		
Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
3	Hann	29 . 9	157					2	2,5		Ingen	Ingen	
4	Hann	18 . 10	66						0,5		Ingen	Ingen	
5	Ho	26 . 10	148			0			4,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr:		0536J0020		Sone 16B				Jaktleder:			Frank Sarastuen-Kleven		
Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	28 . 9	140					2	2,5		Ingen	Ingen	
2	Ho	4 . 10	55						0,5		Ingen	Ingen	
3	Hann	19 . 10	185					3	3,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr:		0536J0021		Sone 17			Jaktleder:			Einar Østdahl			
Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	26 . 9	270					9	8,5		Ingen	Få	
2	Ho	26 . 9				0			3,5		Ingen	Få	
3	Hann	27 . 9	303					13	9,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
4	Ho	29 . 9			1	1			8,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
5	Ho	29 . 9							0,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
6	Hann	5 . 10							0,5		Ikke reg.	Få	
7	Hann	20 . 10						2	1,5		Ingen	Ingen	
8	Ho	27 . 10							0,5		Ikke reg.	Ingen	

Jaktfeltnr: 0536J0022 Sone 18 **Jaktleder:** Torgeir Søfferud

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
	Ho	25 . 9				0			3,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
	Ho	25 . 10		150					8,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
	Ho	27 . 10	167						2,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
	Hann	26 . 10						6	7,5		Ikke reg.	Ikke reg.	
	Hann	6 . 10						6	3,5		Ikke reg.	Ikke reg.	

Jaktfeltnr: 0536J0023 Sone 19 **Jaktleder:** Fredrik M. Haugerud

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Ho	26 . 9	172			0			12,5		Ingen	Ingen	
2	Hann	28 . 9	58						0,5		Ingen	Ingen	
3	Ho	30 . 9	91			0			1,5		Ingen	Ingen	Lav vekt i forhold til alder
4	Ho	4 . 10	75						0,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr: 0536J0024 Sone 20 **Jaktleder:** Ole S. Skamsar

Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	25 . 9		180				3	3,5		Ingen	Ingen	
2	Hann	28 . 9	250				1	9	5,5		Ingen	Ingen	
3	Ho	28 . 9	170			0			4,5		Ingen	Ingen	
4	Hann	12 . 10	180					8	4,5		Ingen	Ingen	
5	Ho	23 . 10	160			0			4,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr:		0536J0025		Sone 21		Jaktleder:		Ola Engelién					
Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	28 . 9	194					3	3,5		Ingen	Ingen	
2	Hann	5 . 10	61						0,5		Ingen	Ingen	
3	Ho	5 . 10	112						1,5		Ingen	Ingen	
4	Hann	6 . 10	170					2	2,5		Ingen	Ingen	
5	Ho	18 . 10	70						0,5		Ingen	Ingen	
6	Hann	13 . 10	125					2	1,5		Ingen	Ingen	
7	Ho	18 . 10	172		1	0			5,5		Ingen	Ingen	
8	Hann	26 . 10	59						0,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr:		0536J0026		Sone 22&23 Lomsjølia		Jaktleder:		Atle Dragerengen					
Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	25 . 9							0,5		Ingen	Ingen	
10	Ho	17 . 10				0			3,5		Ingen	Ingen	
11	Hann	20 . 10							0,5		Ingen	Ingen	
12	Ho	20 . 10				1			6,5		Ingen	Ingen	
13	Hann	27 . 10							0,5		Få	Ingen	
14	Hann	31 . 10						6	4,5		Ingen	Ingen	
2	Hann	27 . 9					1	18	7,5		Ingen	Ingen	
3	Hann	29 . 9						4	1,5		Få	Ikke reg.	
4	Ho	3 . 10				0			5,5		Ingen	Ingen	
5	Hann	5 . 10							0,5		Ingen	Ingen	
6	Hann	6 . 10							0,5		Ingen	Ingen	
7	Ho	7 . 10							0,5		Ingen	Ingen	
8	Hann	10 . 10							0,5		Ingen	Ingen	

9	Hann	11 . 10							0,5		Ingen	Ingen
---	------	---------	--	--	--	--	--	--	-----	--	-------	-------

Jaktfeltnr: 0536J0027				Sone 24				Jaktleder:			Andreas Lomsdal		
Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	28 . 9	60						0,5		Ikke reg.	Få	
10	Ho	3 . 11	190		1	0			11,5		Ingen	Ingen	
2	Ho	1 . 10	223			0			10,5		Ingen	Ingen	
3	Ho	3 . 10	177			0			13,5		Ingen	Ingen	
4	Hann	4 . 10	221					6	4,5		Ingen	Ingen	
5	Ho	5 . 10	75						0,5		Ingen	Ingen	
6	Ho	6 . 10	170		1	0			7,5		Ingen	Ingen	
7	Hann	19 . 10	228					4	3,5		Ingen	Ingen	
8	Hann	26 . 10	116					2	1,5		Ingen	Ingen	
9	Hann	30 . 10	118					2	1,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr: 0536J0028				Sone 25A				Jaktleder:			Per Kristian Sarastuen		
Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
2	Hann	25 . 9	182					6	4,5		Ingen	Ingen	
3	Ho	26 . 10	144			0			3,5		Ingen	Ingen	
5	Ho	26 . 10	172			1			2,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr:		0536J0029		Sone 25B			Jaktleder:			Anders Hagenborg			
Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Ho	25 . 9	125						1,5		Ingen	Ingen	
2	Hann	26 . 9	77						0,5		Ingen	Ingen	
3	Hann	27 . 9	127					2	1,5		Ingen	Ingen	
4	Hann	28 . 9	260					8	5,5		Ingen	Ingen	
5	Ho	29 . 9		70					0,5		Ingen	Ingen	
6	Ho	1 . 10		170		0			5,5		Ingen	Ingen	
7	Hann	2 . 10		60					0,5		Ingen	Ingen	
8	Ho	3 . 10		190		0			16,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr:		0536J0030		Sone 26A				Jaktleder:			Gustav Olsen		
Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Hann	26 . 9	301					12	7,5		Ingen	Ingen	
2	Hann	28 . 9	133					2	1,5		Ingen	Ingen	
3	Hann	5 . 10	90						0,5		Ingen	Ingen	
4	Ho	12 . 10	200			0			9,5		Ingen	Ingen	
5	Hann	26 . 10	78						0,5		Ingen	Ingen	

Jaktfeltnr:		0536J0031		Sone 26B				Jaktleder:			Ole Helmer E. Bjørlien		
Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
1	Ho	2 . 10	124						1,5		Ingen	Ingen	
2	Hann	3 . 10	164					4	3,5		Ingen	Ingen	
3	Ho	11 . 10	182			0			3,5		Ingen	Ingen	
4	Ho	13 . 10	63						0,5		Ingen	Ingen	
5	Ho	20 . 10	70						0,5		Ingen	Ingen	

Rådata: Hjort

Fellingsår: 2019

Valdnummer: 0536V0013 Fluberg Østre

Valdansvarlig: Jan Erik Nordeng

Jaktfeltnr:	0536J0037	FLØ O2, Odnes/Fredriksen	Jaktleder:	Knut Høitomt									
Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
	Hann	4 . 10	44						1,5		Ikke reg.	Ikke reg.	Spissbukk

Valdnummer: 0536V0016 Søndre Land Viltlag Vest

Valdansvarlig: Paul Flatlien

Jaktfeltnr:	0536J0015	Sone 12	Jaktleder:	Paul Flatlien									
Felt nr.	Kjønn	Dato	Veid vekt	Ant. vekt	Melk	Kalver	Fjølgev.	Tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue	Merknad
10	Ho	24 . 9	32						0,5		Ingen	Ingen	
9	Hann	4 . 10	113					10	3,5		Ingen	Ingen	